

Poostren boj med delavstvom - Nazijska pomoč Španiji

Konvencija delavske federacije z vso srditostjo obsodila CIO in izključila iz federacije njene unije. — Istočasno zborovanje uradnikov CIO. — Različna mnenja, ali je spor škodljiv, ali koristen za delavstvo.

Denver, Colo. — Že desletje niso uradniki ameriške delavske federacije pri žigosanju in napadanju nasprotne delavske organizacije, CIO, preveč izbirali besed in z njimi štedili, vendar je še vedno tlela iskrica možnosti, da se najde kak podlaga za sporazum med obema velikima delavskima skupinama. Sedanja konvencija federacije pa je napravila končni prelom in je uradno napovedala srdit boj do skrajnosti, dokler ne bo CIO popolnoma na tleh.

V ponedeljek zvečer je konvencija z velikansko večino glasov odobrila predlog odbora za resolucije, da se izključijo iz federacije vse tiste unije, ki so se pridružile CIO, in se jim odvzame čarter. Še prej pa se naj na te unije naslovi formalni apel, da pretrgajo svojo zvezo z Lewi-sovo organizacijo in v polni meri izrazijo svojo zvestobo do federacije, s čimer se bo preprečila njih izključitev. Dalje je bila federacija tudi še toliko previdna, da si ni skušala odtujiti posameznih članov teh izključenih unij. Izjavila je, da so taki člani še vedno dobrodošli nazaj v federacijo.

Razni govorniki, med njimi predsednik Green sam, so imeli ob tej priliki naravnost plamenčeve govore, da delegacijo v čim najvišji meri razvnamejo v nasprotju proti Lewisu in CIO. Navadni očitki o diktatorstvu, o zvezi s komunisti in podobni so padali v izobilju. V svoji srditosti je šla konferenca tako daleč, da je pozvala celo delodajalce in politike, da se morajo postaviti na eno stran ali drugo. Tisti, ki je prijatelj CIO, bo veljal za sovražnika federacije in pri volitvah bo proti takemu politiku federacija vodila kampanjo.

Istočasno, ko so ti viharji napadi padali po CIO, so uradniki te nasprotne organizacije imeli v drugem koncu dežele, v Atlantic City, N. J., tudi svoje zborovanje. To zborovanje pa je bilo po večini tajno in se torej ne ve, kako zaključki so se sklenili. Kakor govore poročila, so kazali zborovalci napram časnikarjem brezbržnost do federacije in do udrihanj na njeni konvenciji v Denverju. Lahko pa si je misliti, da so se tudi tukaj sestavljali bojni načrti in se pripravljala prikrita vojna.

Razni nevtralni opazovalci ugibajo, do česa bo privedel ta boj. Večina je mnenja, da je do skrajnosti nesmiseln in da neizmerno škodi delavstvu v splošnem, kajti njega skupni nasprotniki, sebični delodajalci, so edini, ki z razkolom kaj pridobe. So pa zopet drugi, ki trdijo, da je ta spor za delavstvo koristen. Ako bi namreč ne bilo prišlo do njega, bi federacija še vedno snivala svoje, desetletja dolgo spanje in se brigala samo za strokovno delavstvo ter zanemarjala navadnega delavca. CIO pa je dala pobudo, da se organizira vse delavstvo v splošnem, in tega se je zdaj oprijela tudi federacija. Prej ali slej pa boste obe skupini strmoljavili svoje fanatične voditelje, se strnili v eno

OFENZIVA NACIONALISTOV

Franco skuša končati civilno vojno pred zimo.

Hendaye, Francija. — Vodstvo španskih nacionalistov se je očitno odločilo, da pred nastopom zime stre odpor vladnih čet in s tem konča 15 mesecev trajajočo civilno vojno. Poročila namreč trdijo, da so podvzeli na vseh glavnih frontah splošno ofenzivo, pri čemer so glavne napade osredotočili na Madrid in na severovzhodno fronto. Skozi par dni se že nadaljuje neprestano srdito obstreljevanje Madrida. Da ima Franco v načrtu velikopotezno akcijo, se razvidi tudi iz tega, ker je dal mobilizirati vse ženske od 17. do 35. leta ki bodo uporabljene za moška opravila v zaledju, dočim bodo moški poslani na fronto.

BIVŠI KRALJ SI OGLEDUJE NEMČIJO

Berlin, Nemčija. — Takoj prvi dan, ko je prispel na obisk v Nemčijo, pretekli ponedeljek, je bivši angleški kralj Edvard, zdaj vojvoda windsorski, skozi tri in pol ure hodil po tukajšnjih tovarnah in si ogledoval stroje in delovne razmere. Ko je s svojo ženo prispel z vlakom, ga je na kolodvoru pozdravilo število visokih nazijskih uradnih osebnosti in nabrala se je tamkaj tudi velika množica ljudstva, da vidi "princa socializma", kakor Edvarda njegovi prijatelji imenujejo. Za spremljevalca po tovarnah je služil zgovorni načelnik nemške delavske fronte, dr. R. Ley, ki je vojvodu natančno pojasnil vsako malenkost.

IZGUBILA PRAVICO DO OTROKA

Chicago, Ill. — Pred okrožnim sodiščem se je zadnji ponedeljek obravnavala tožba, ki jo je vložila mlada nezakonska mati, Miss Della Staszkie, da si pridobi nazaj svojega otroka, dve in pol leta staro deklico. Ob rojstvu je namreč oddala otroka zakonskemu paru Mr. in Mrs. Paul Richter, 1917 Christiana ave., ker ga zaradi revščine ni mogla vzdrževati. Sodnik pa je odločil proti njej, češ, da se ves ta čas ni brigala za otroka, dočim je omenjeni par skrbel zanj kako starši, in je zato ukrenil, da otroka še v naprej odbrže.

Roka roko umiva, pravi pregovor. Katoliški Slovenci naj pa podpirajo tiste, ki podpirajo njihov katoliški list "Am. Slovenec!"

zvezo in iz razkola se bo porodila nova mogočna fronta celokupnega ameriškega delavstva.

VOLITVE V RUSIJI

12. decembra se bodo vršile v sovjetski državi prve volitve.

Moskva, Rusija. — Sovjetska vlada je pretekli ponedeljek zvečer izdala proglas, da se bodo 12. decembra vršile splošne volitve po celi Rusiji, v katerih si bo prebivalstvo izbralo svoje zastopnike v novo zakonodajno zbornico, imenovano sovjetski. Volitve so se proglasile na podlagi ustave, sprejete lani v decembru, in bodo prve splošne volitve v Rusiji izza časa revolucije. Izvoljeni sovjetski, v katerem bo 569 poslancev, bo najvišja oblast v deželi. Kakor trdijo poročila, bo pri volitvah kandidiral Stalin, kakor tudi razni sedanji vladni komisarji. Na vsakih 300,000 prebivalcev se bo izvolil po en poslanec.

DELAVSKI SPORI ZATVORILI TOVARNO

Kansas City, Mo. — Tukajšnja velika Fordova tovarna je v ponedeljek za nedoločeno čas popolnoma ustavila obrat. Po informacijah iz vodstva tovarne se je odredil ta korak zaradi spora med CIO in "neko drugo unijo" in bo tovarna ostala zaprta, dokler ne pride med unijama do sporazuma. CIO unija žigosa podjetje, da je izvršilo samovoljno izprtje delavstva.

BIVŠI ZAKLADNIŠKI TAJNIK UMRL

New York, N. Y. — Nagle smrti vsled srčne napake je zadnji ponedeljek umrl tukaj Ogden L. Mills, ki je bil znan kot finančnik, politik in advokat. Star je bil 53 let. V letu 1927 je bil imenovan zakladniški poštajnikom in prideljen tedanjemu tajniku Mellonu. Ko pa je v febr. 1932 Mellon odšel v pokoj, je on dobil mesto zakladniškega tajništva, katerega je opravljal do Rooseveltovega nastopa.

PREMOGARJI KONČALI SEDEČO STAVKO

Lansford, Pa. — Skoraj celi teden dni je 38 premogarjev vzdržalo 1300 čevljev globoko pod zemljo na sedeči stavki v Coaldale premogovniku. Zasedeno so imeli tako važno točko, da je njih stavka primorala zapustiti delo celih 7,500 drugih premogarjev. Zadnji ponedeljek so stavkarji končno prišli na površje, ko je družba deloma pristala na zahteve in na nadaljnje pogajanje.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Iz Beiruta, Sirija, je prišlo v torek kratko poročilo, da je bil tamkaj napaden in ubit ameriški generalni konzul J. Th. Marriner. Podrobnosti se niso objavile. Pokojni je bil star 45 let.

Šanghaj, Kitajska. — Iz skritega privatnega življenja se je zopet nenadno pojavil v javnosti slavniti kitajski general Ma Čan-šan, srdit nasprotnik Japoncev, ki je v bojih leta 1931 zavzemal vodilno mesto.

Rim, Italija. — Mussolini je izdal ukaz, da se morajo nemudoma vrniti domov italijanski vojaški izvedenci, ki so pomagali Kitajski pri reorganiziranju njene armade. Nemčija bo brzkone kmalu izdala enak poziv za svoje izvedence tamkaj.

PAPIR JE V NEMČIJI DRAGOCENOST

Berlin, Nemčija. — Po novi odredbi, ki je bila izdana zadnji ponedeljek, mora biti vsaka hiša v tem mestu opremljena s košarico za papir, v katero se mora vreči vsak najmanjši kosček papirja. Odredba ima v prvi vrsti ta namen, da se v čim največji meri prepreči sekanje drevja za izdelovanje papirja. Gospodinje, ki gredo na trg kupovat živila, morajo prinesiti s seboj svoje lastne papirnate vrečice, ker teh trgovcem do skrajnosti primanjkuje.

ZADEVA KONČNO ZAKLJUČENA

Kako zanimanje je vladalo med občinstvom, kaj bo vrhovno sodišče odločilo glede novega vrhovnega sodnika Blacka, se razvidi iz gornje slike, ki kaže del dolge vrste ljudi, kateri so čakali cele ure, da si pridobe vstop v sodno dvorano. Zadnji ponedeljek je vrhovno sodišče končno odločilo, da je Hugo Black upravičen do svojega mesta kot vrhovni sodnik.

NOVA KAMPANJA

Nemčija baje pošilja nacionalistom nove čete vojaštva in zaloge orožja.

Berlin, Nemčija. — Par mesecev so nemški časopisi kaj malo razpravljali o Španiji. Ta turek pa so nenadoma kar vzplamteli glede te zadeve in z velikimi črkami in ognjevitimi članki pričeli dopovedovati ljudstvu, kako neobhodno potrebno da je, da dosežejo zmago nacionalisti in se za udarec komunistom.

Splošno se sodi, da je ta časnikarski izbruh znamenje, da bo Nemčija s podvojeno vneto pričela posredovati v Španiji. Kakor govore poročila, se že zdaj izvažajo tja vojaške čete in orožje v veliki množini. Pri tem skušajo naziti ohraniti videz, da vojaki, ki gredo v Španijo, so v resnici "prostovoljci". Častniki namreč vprašajo svoje moštvo, ali je kdo proti temu, da bi bil poslan v Španijo. Seveda se ne upa nihče oglasiti in tako se naznani, da se je cela stotinja javila "prostovoljno".

POLICIJA MU PREPREČILA POTOVANJE

Chicago, Ill. — Po naročilu, ki ga je prejela iz Cedar Rapids, Ia., je tukajšnja policija pazila na 16 letnega Richarda Garberja in ga s pomočjo opisa tudi dobila, ko je stopil z vlaka. Fantu je njegova mati doma povedala, da je v peči skritih \$300, in naj pazi, da jih ne zažge. Richard pa je na to informacijo denar pobral in izginil. Kakor pravi, si je hotel ogledati vzhodni del Amerike. Ni pa prišel daleč in od denarja je imel priliko porabiti samo \$4.50.

UDAREC ZA FAŠIZEM IN KOMUNIZEM

Pariz, Francija. — Pri nedeljskih volitvah so znatno nazadovale komunisti, fašisti pa niso prišli dosti v poštev. Okrepile pa so se zmerne stranke Ljudske fronte.

Iz Jugoslavije

Kazenska razprava proti učitelju, ki je bil obtožen, da je pomagal pri umoru svoje žene. — Huda nesreča delavca pri gradnji vodnjaka. — Smrtna kosa. — Številne druge vesti in poročila iz domovine.

Zamotana zadeva

Novo mesto, 21. sept. — Pred tukajšnjim okrožnim sodiščem se je te dni vršila kazenska razprava zoper Jožeta Mraka, učitelja v Starem trgu pri Črnomlju, katerega je državni tožilec obtožil, da je s svojim življenjem zagrenil življenje svoji ženi tako, da se je nazadnje ustrelila.

Kakor navaja obtožnica, je Mrak zanemarjal svojo ženo še ko je bil v Mengšu v službi ter je hodil z neko Završnikovo, ki je bila tudi učiteljica. To je ženo, zlasti ker je videla da to tudi drugi ljudje vedo, tako užalostilo, da se je vdala pijači in je pila še tudi potem, ko je bil Mrak premeščen v Stari trg pri Metliki. Mrak je vedel, kaj dela svoji ženi, pa se za to ni zmedil, ampak da ji še bolj zagreni življenje, je zabavljaj čez te ki so ga premestili, češ, da so ga vrgli v Sibirijo oz. Abesinijo. Ko je zvedel, da je Završnikova prestavljena iz Mengša, se je izrazil, da mora tja, da nekaj uredi zaradi pohištva in pa sina, ki sta ga pustila pri Završnikovi. Predno je šel, mu je žena še naročila, naj prinese s seboj tudi pištolo, katero sta pustila v Mengšu. Obtoženec je, četudi je vedel kakšno je stanje njegove žene, ob vrnitvi res prinesel pištolo in jo še počul kako naj z njo ravna.

Do usodnega odločilnega strela je prišlo lansko leto 11. oktobra zvečer, ko sta se obtoženec in njegova žena vrnili domov in sicer, kot obtoženec pripoveduje, sta se doma še nekaj časa pogovarjala o različnih stvareh. Kar naenkrat je pa žena vstala in na steno nekaj napisala s svinčnikom, nato sedla k mizi. Obtoženec je videl da je zelo nervozna in ko jo je pazljivo pogledal, je videl, da drži v roki pištolo. Kratko za tem je počil strel in zgrudila se je nezavestna.

Sodnik, ki je slišal razne izjave prič, je obtoženca oprostil, češ, da ni dokazano, da bi bil obtoženec kaj aktivno storil, kar bi vodilo k temu, da bi ženo poginilo v samomor. Državni tožilec je prijavil priziv.

Z razbito glavo na dnu vodnjaka

Maribor, 20. sept. — Pri gradnji studenca na Radvanjski cesti se je pripetila huda nesreča. Pri tem delu zaposleni 39 letni studenčni mojster Almazij Jakob iz Rankove pri Ptujju je bil zaposlen z gradnjo cementnih obokov na dnu vodnjaka. Ko je njegov pomočnik nameraval spustiti posodo s cementom na dno vodnjaka, se je nenadno utrgala vrv in je posoda s cementom zgrmela z vso silo na glavo mojstra, ki je pri tej priči obležal nezavestno in ves v krvi na dnu vodnjaka. Poklicani reševalci so ga izvlekli iz vodnjaka in ga odpremili v tuk. bolnišnico. Almazij je zadobil težke poškodbe na glavi in je njegovo stanje zelo resno.

Novi zvonovi

V Toplicah pri Novem mestu so nedavno z vso slovesnostjo blagoslovili in posvetili nove zvonove. Obred posvetitve je izvršil novomeški prošt Karel Čerin ob ogromni udeležbi dolenjskega ljudstva.

Dve nesreči

31 letnemu delavcu Jakobu Plavčaku iz Rogatca, je pri delu padel na nogo precej velik kamen in ga močno poškodoval. V mlino je mlinski kamen stisnil 14 letnega posestnikovega sina Miho Zupana iz Marijagradca pri Laškem in mu močno poškodoval nogo. — Oba sta morala iskati pomoči v celjski bolnici.

Smrtna kosa

V Rovtuh pri Podnartu je umrl Jože Šolar, posestnik star 60 let. — V Divači je umrla Ljudmila Zurlini. — V Mariboru je umrl Ivan Schneider, viničar star 71 let.

Nesrečen padec

V ptujsko bolnico je bil pripeljan 33 letni posestnikov sin Jakob Šireca iz Stoperceev, ki ima zlomljeno nogo in roko. Povedal je, da ko se je v temni noči vračal proti domu, je ob robu ceste padel šest metrov globoko. Širec ima poleg omenjenih poškodb tudi hude notranje poškodbe.

Odlikovan umetnik

V Strasbourgu je bila meseca septembra velika umetniška razstava, katero je pripravila galerija odnosno muzej Saint-Die, na katero so sneli samo vabljeni umetniki poslata omejeno število svojih del. Med njimi je bil tudi slovenski umetnik Tone Kralj, ki je prejel za svoja tri dela, ki so žela splošno občudovanje, zlato medaljo z diplomom.

Ogenj

V Dolni pri Ptujski gori je požar upepelil gospodarsko poslopje posestnika Blaža Martina. Kako je ogenj nastal ni znano.

Novi zvonovi

V Toplicah pri Novem mestu so nedavno z vso slovesnostjo blagoslovili in posvetili nove zvonove. Obred posvetitve je izvršil novomeški prošt Karel Čerin ob ogromni udeležbi dolenjskega ljudstva.

DENAR V STARI KRAJ

vošnjamo po dnevnem kursu. Včeraj so bile naše cene:

V Jugoslavijo:		V Italijo:	
Za:	Din:	Za:	Lir:
\$ 2.55	100	\$ 6.50	100
\$ 5.00	200	\$ 12.25	200
\$ 7.20	300	\$ 30.00	500
\$ 11.65	500	\$ 57.00	1000
\$ 23.00	1000	\$ 112.50	2000
\$ 45.00	2000	\$ 167.50	3000

Pri večjih svotah poseben popust.

Za izplačila v dolarjih:

a \$5. pošljite \$3.75. — Za \$10. pošljite \$10.85. — Za \$25. pošljite \$26.00.

Dobivamo denar tudi iz starega kraja sem.

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICH

1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75
Posamezna številka 3c

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
For Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75
Single copy 3c

Dopolni važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Okrog žerjavice

Ko se je vršila v Chicagi slavnostna otvoritev novega bulevarda, ki zdaj spaja južno in severno stran mesta ob jezeru, je bil povabljen na ta slavnostni dogodek sam predsednik Združenih držav Franklin D. Roosevelt. Ob tej priliki je predsednik nepričakovano podal odločno izjavo o napadu Japonske na Kitajsko ter je, ne da bi imenoval imenoma Japonsko povdarjal, da je to, kar se godi na Kitajskem, kjer se na debelo mori v nenapovedani vojni, nedolžne otroke in žene ter nepripravljeno civilno prebivalstvo, nezasišlan čin.

V Ženevi je istočasno zborovala Liga narodov, kjer so člani Lige razmišljali ter ugotavljali, da je Japonska napadalka v tem slučaju. Japonsko so obtožili, da je prelomila kar tri pogodbe, ki so: Pogodba deveterice, ki so jo podpisale sledeče države: Združene države, Kitajska, Japonska, Anglija, Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Portugalska. Ta pogodba deveterice jamči nedotakljivost Kitajske. Druga pogodba je Briandov-Kelloggov pakt, ki je bil sklenjen za preprečevanje vojn in tretja pogodba je: Boksarski dogovor, ki določa število inozemskih čet, ki so nastanjene na Kitajskem za varstvo raznih narodnosti in njih interesov.

Liga narodov je te dni na svojem zborovanju apelirala na podpisnike teh pogodb, da naj se države podpisnice zganajo in naj kaj store v tem oziru, da se zaustavi nečeden posel, ki ga je začela Japonska na Kitajskem. Razni odbori Lige narodov zdaj sestavljajo razne resolucije, ki jih bodo te dni predložili zbornici. Te resolucije bodo, ako sprejete nalagale razne deleže sodelovanja v takih nastopih.

Vprašanje nastane, kdo bo stopil naprej in posegel z roko v žerjavico. Nobenega dvoma ni, da je govor predsednika Roosevelta zelo na mestu in da ga je govoril v pravem psihološkem momentu. Gospodje pri Ligi narodov so njegov govor vzeli z velikim zanimanjem na znanje. Laskave pohvale so sledile v vsem evropskem tisku, ki slavijo predsednika Roosevelta kot pogumnega državnika v tem slučaju. Vse to je res. Ampak, zdi se, da je za tem hvalisanjem pa tudi precej neiskrenosti od evropskih diplomatov. Evropska diplomacija zna hvaliti Ameriko le tedaj, kadar ta drži odprto mošnjo, pa kadar je ta pri volji iti v žerjavico za evropske interese. Tako je bilo za časa svetovne vojne.

Res je sicer, da ima Amerika velike interese na Kitajskem. Veliko ameriškega kapitala je vložena v razne korporacije. Tudi Angleži imajo veliko kapitala plasirane v Kini. Tudi še drugi ga imajo. Vsem tem ne more biti vseeno, kako bo končal kitajsko-japonski spor. To se razume.

Vendar zanimivo je najbolj to, kako drugi stopicajo okrog tega ognja na Daljnem vzhodu. Vse izjave so previde in nihče se ni upal do zdaj preširoko odpreti usta. Ko je pa predsednik Roosevelt odkrito in odločno povdaril mišljenje Amerike v tem oziru, mu je vsa Evropa burno zaploskala in ga pozdravila. Zakaj? — ne veste? Uncle Sam naj bi se naušil, da bi posegel ta prvi v žerjavico po kostanj.

In v Washingtonu govore odprto zdaj še drugi. Državni tajnik Hull podaja odprte izjave, tako tudi drugi. Kaj to pomeni? Pomeni to, da se bližamo žerjavici in mednarodnim zapletljajem. Prav blizu smo in znamo poseči v njo, še predno pričakujemo.

Evropska diplomacija sekundira Moskvi naj prime in obračuna z nevarnim sosedom na Daljnem vzhodu. Pa židje v Moskvi so od sile previdni. Nočejo na oder, le igrajo ulogo režiserja za kitajskimi hrbiti. Dal Bog, da bi bil previden dovolj tudi Uncle Sam in bi se ne dal potisniti od kakega navideznega hvalisanja in naušusenja prehitro na oder.

Po vseh dolgoletnih posvetovanjih in vseh raznih pogodbah, ki so jih sklepali narodi in države med seboj, smo prišli zdaj do nove velike nevarnosti, iz katere lahko zaplamti nov krvavi svetovni požar.

KAJ PIŠE NAROČNICA IZ MONROE

Monroe, Mich.

Precej časa je minilo kar se oglašila monroška Slovenka, pa še sedaj ne vem kaj bi vam cenjeni čitatelj napisala. Saj veste, da če ima človek veliko dela, ima tudi veliko muh v glavi in ne ve kje bi začel da jih strese iz glave. Pozimi bom imela malo več časa premešljati o teh stvareh. — Pomladi in v poletju smo imeli veliko deževja. Včasih se je zmelilo in lilo kot bi iz škafa vlival, da smo imeli polovico vrta v vodi. Znano je pa, da v deževnem letu trava zelo hitro raste, zaleže se pa tudi na milijone komarjev in letos jih je bilo zares veliko, zato smo imeli z otepanjem teh, veliko dela, kajti na vrtu je bilo treba pleti in okopavati, da je dreve in drugo rastlinje ter cvetlice, lepše rastlo.

Spominjam se, bilo je nekako sredi aprila. Prav toplel in suh dan je bil, da nas je kar veselilo iti na vrt delati. Ker je vrt velik, smo imeli jaz in otroci veliko dela. Najprej smo lepo pograbil listje, da bo vrt lepše izgledal. Drugi dan se je pa vzdignil silen vihar, ki nam je nanosil na vrt toliko listja in raznega papirja, da je bilo vsega več kot poprej. Da je bilo te robe več, je na nesrečo že leto poprej pogorela bližnja tovarna in kar je bilo tam ostalo takega s čimer se večer rad poigrava, je vse frčalo po zraku in tudi naš vrt je bil deležen teh ostankov v polni meri, da tako grdega vrta še nismo imeli. Kaj hočemo, april je april in nič mu ne moreš, če ti nekega lepega dne znoži in završi v slovo poslavljajoči se zimi.

Nekoč sem se podala v mesto in zagledala na ulici prav takega človeka, kot je profesor Matika; tak nos in prav tak cilindar. Ne vem pa, je li bil on ali ne, le toliko vem, da je hodil po državi Michigan in se odpravljal v Cleveland. To mi je dalo še bolj slutiti, da je on. Ker vem, da profesor Matika drži s klerikalci, sem hotela govoriti z njim. Ko sem ga pa nagovorila, me je tako grdo pogledal, da bi najraje zbežala nazaj, če bi ne bil ravno policaj v bližini, ki je pazil na avtomobile. Pa sem ga kljub temu nekaj vprašala, a on mi je le lepo po angleško odgovoril. Rekla sem mu tudi, da se naj kaj večkrat oglaš v listu, pa mi še povedal ni, da je zelo zaposlen. — Kakor sem že poprej omenila, smo imeli to poletje obilo dežja, vsled tega so farmarjem zelo dobro obrodile buče. To bi bilo letos tukaj za Ribenčane, bi lahko veliko žrebet izlegli; saj men-

da cenjeni čitatelj veste tisto o Ribenčanu, buči in žrebetu. — Pa pustimo vso šalo na stran in povrnimo se k delu, katerega je še vedno veliko sedaj v jeseni. Le vse prekmalu se nam bo približala zima in zunanja dela na polju in vrtovih bodo prenehala. Okolu peči se bomo stiskali in čakali pomladanskega sonca, da nam zopet ogreje zemljo, iz katere bo vzklilo novo rastlinje, ki nas bo zopet izvedlo v prosto naravo in zopet bomo imeli dela čez glavo.

Omenim naj še, da tukaj v Monroe, Michigan, bivajo Father Frank Srebrnak, čigar starši so doma iz šmihelske fare pri Novem mestu na Dolenjskem. Mlademu duhovniku častitam na uspehih in mu želimo, da bi še mnogo let deloval na fari sv. Jožefa. — Vsem čitateljem najlepše pozdrave pošilja

monroška Slovenka.

NEKOLIKO O NAŠEM POTOVANJU

Pueblo, Colo.

Dne 4. sept. smo se peljali k svoji hčeri Stefaniji Mihelič v Los Angeles, Kalifornija in smo bili prav veseli ko smo prišli skupaj, le škoda, da smo imeli vse premalo časa, komaj štiri dni smo bili skupaj; za drugič si bomo vzeli več časa na razpolago. V teh štirih dneh, smo si pa le oglevali marsikatero zanimivost, ki jih v Kaliforniji ne manjka. Toliko rečem, da dokler Kalifornije ne vidiš z lastnimi očmi, ne moreš verjeti, kako je v resnici lepo. Ob tej priliki smo obiskali tudi precej družin prijateljev, ki so nas vsi z veseljem sprejeli. Ustavili smo se pri Mrs. Pelko, ki nam je razkazala svoj lepo vrt, da bi videli hiša kot sredi cvetočega paradiza; pa tudi v vsakovrstnega sadja je veliko. Nazadnje nas je peljala pod figovo drevo, kjer smo si po mili volji nabrali sladkih fig. Od tam smo odšli proti San Bernardinu in naprej v Fontano, kjer smo se ustavili pri dveh, ki so prišli iz Clevelanda; žal, da si nisem zapomnila imen, samo toliko vem, da je povedala, da se je pri njih starših reklo pri Krivčevih. Obiskali smo tudi družine Kočevar, kjer smo bili lepo sprejeti in Mrs. Kočevar nas je poslala pod veliko drevo, pod katerim je miza in takoj je bil na mizi okusen ječmenovec. Tja je priselila še njena prijateljica in smo se prav prijateljsko pogovarjali. Pri družini Blatnik smo se tudi prav domače imeli in pogovorili ob dobri kapljici, katero je prinesla Mrs. Blatnik. Obiskali smo tudi Mrs. Raspet, ki je tukaj za Ribenčane, bi lahko veliko žrebet izlegli; saj men-

stregla. Nadalje smo šli k Mrs. Pajk, ki živijo v San Pedro, kjer imajo tudi precej lepo vrejeno svojo domačijo. — Vsem skupaj najlepša hvala za vso postrežljivost in prijaznost, ki ste nam jo skazovali. Hvala tudi draga hčerka v Los Angeles in tebi Frank, za ves trud, ki ste ga imeli z nami. Kadar pridete vi k nam, bomo radevolje in z veseljem povrnili vašo gostoljubnost. — Šli smo naprej v San Francisco, kamor smo prišli v soboto zjutraj. S tekisjem smo se zapeljali na "slovenski hrib" in se ustavili

pri Mr. Pavčar, kjer smo vprašali za Mike Andolšek, pa nam je odgovoril: Tam le pri zidu stoji en tak kot on, če je pravi, pa se z njim pozdravite. — Res smo se prav veselo pozdravili, saj nismo drug drugega videli že 30 let. On je doma iz vasi Jurjevca pri Ribnici, odkoder je tudi moj mož, bili smo pa sošolci, ker smo vsi trije hodili v eno šolo. Ne morem vam popisati veselja ki smo ga občutili, ko smo se po dolgih letih zopet znašli skupaj. Potem smo šli skupaj in sta nas on in njegov prijatelj vodila okrog in nam pokazala marsikatero zanimivost velikega mesta San Franciscosa. To nam bo ostalo za vedno v spominu. Še nekaj sem želela videti, pa je bilo že prepozno, zato sem rekla, naj se sama oglaš, namreč Mrs. Bara Kramer. Vseeno nas je k njej peljal. Nismo pa je dobili doma, ker je šla ravno v prodajalno, zato smo se ustavili in jo počakali v prodajalni. Vprašala nas je odkod pridemo. Jaz sem njo poznala, ona mene pa seveda ne. Šli smo z njo, dasi sem jaz ugovarjala, da je že prepozno, ker nameravamo že nazaj. Pa mi je rekla, da če smo prišli samo na uro gledat k njej in sem odgovorila, da skoro še teča. Res, Mrs. Bara Kramer je silno dobra žena, dobrega srca in postrežljiva. Jako rada bi nam pokazala marsikatero zanimivost na okolu, zato je rekla, da se še ustavimo pri njej predno odidem. Šli smo še k Mr. Govedniku, s katerim smo se pozdravili in takoj je skočil v spodnji štuk in nam prinesel dobre kapljice, katere sem se pa branila, zato je stopil ven in se kmalu vrnil s sladkimi figami, katerih se nisem branila. — Oglasil se je tudi pri Joe Mrharju, ki ima lepo vse vrejeno. Tako se nam je približal čas da smo morali misliti na odhod. Poprej smo se seveda še vstavili pri Mrs. Bari Kramer, kakor sem obljubila. Ona se pa ni mogla dovolj načuditi, zakaj tako hitro odhajamo nazaj. Pri odhodu mi je izročila zavitek z naročilom, ko ga drugi dan zjutraj odpre, naj se zmišlim na njo. V zavitku je bila zares okusna popotnica, da je ne bom nikoli pozabila. Še Mrs. Raspet sem dala poskusiti ko sem prišla domov, ker je bila ravno pri nas ter še nekaterim drugim članicam

naše podružnice SZZ, da so vse pile na zdravje Mrs. Bara Kramer. Sporočila sem članicam njene pozdrave in Mrs. Kozjan se je kar začudila, da sem bila pri vas, zato draga sosestra Mrs. Bara Kramer, prav lepa hvala za vse. Še enkrat lepa hvala vsem, s katerimi smo prišli skupaj, za vso postrežbo in prijaznost. Tudi Mrs. Hribar, ki je bila na obisku pri svoji hčeri v Los Angeles in se z nami domov peljala, se zahvaljuje. — Pozdrav vsem čitateljem.

Rose Lesar

NEKAJ NOVEGA Z WLILARDA

Willard, Wis.

V nedeljo sta praznovala Mr. in Mrs. Snedec 30 letnico skupnega zakonskega življenja. Dokaj bogato jima je bil pripravljen tako imenovani "suprajz" party. Da sta imenovana med nami zelo priljubljena, se je opazilo omenjeni večer, ko je bil naš društveni dom napolnjen njihovih prijateljev in znancev. Vse je bilo veselo in dobre volje. — Naj vaju Bog ohrani skupno še mnoga leta!

Ta večer je bil tudi prav prijetno iznenaden s "suprajz" partyjem Mr. Frank Perovšek. Kar ostrel je, ko mu je bil odkazan prostor pri mizi, na kateri je bil med drugimi dobrotami prav lepo napravljen in okrašen "Cake", na katerem so pržgali 56 svečk, v prošlavo 56 letnice njegovega življenja. — V imenu mnogih kličem: Naj te Bog živi še nadaljnih 56 let!

Zdravje č. g. p. Murna, ki so že dalje časa v bolnišnici, se po voljno obrača na bolje. Kdor bi hotel č. g. obiskati, naj v Marshallfield bolnišnici vpraša za sobo št. 100. — Č. g. želimo skorajšnjega in popolnega zdravlja! Se še oglašim.

Ludwig Perusšek

O KIPU MATERE BOŽJE V MONTSERRATU

Troje slavnih romarskih božjih potov v Španiji, Madona del Pilar v Sarragosi, Madona del Carmen v Sevilli in Santiago de Compostella je v rokah nacionalistov. Le slavni samostan Montserrat, ki je tudi slavna božja pot v provinci Barcelona in ki je sredi katalonskih gora, je v rokah rdečih. Angleški list "Universe" je zdaj zvedel, da so resili že tisoč let stari kip Mater božje v Montserratu; do slej so splošno mislili, da so ga rdeči pri zavzetju samostana odnesli s seboj. A pred petimi leti, ko se je v Španiji začel komunisten boj in bolj širiti, so menihi naredili posnetek slavnega kipa in so ga tedaj ko je bila sila na višku, postavili na mesto originala. Zgodovinsko slavni kip so skrili in je trije menihi vedo, kje je. Kako povedo poročila, je katalonska vlada spremenila slavni samostan v sanatorij, kasneje pa v bivališče za okrevajoče.

Katoliška družina brez katoliškega časopisja, je brez varuha proti laži-tisku.

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Dr. Ursich v novih prostorih Chicago, Ill. — Naš slovenski zdravnik Dr. Joseph E. Ursich, ki je doslej ordiniral na naslovu 2000 West Cermak Road, se je te dni preselil v nove prenovljene prostore na naslov 1901 West Cermak Rd. kjer je že imel svoj urad pred leti. To je na vogalu Cermak Road in Wolcott ulice nasproti slovenske šole sv. Štefana. Njegova telefonska številka ostane kot doslej Canal 4918.

Štirideseturna pobožnost

Barberton, O. — V nedeljo 17. oktobra se začne v tukajšnji slovenski cerkvi Presv. Srca Jezusovega štirideseturna pobožnost, katero bo vodil Rev. Father Slaje iz Lorein, Ohio. Vabi se k veliki udeležbi.

Obisk

Chicago, Ill. — Te dni je obiskala našo tiskarno Mrs. Mary Fritzel, iz Pueblo, Colo. Prišla je v družbi čičaških rojakinj Mrs. Christine Miklauch, Mrs. Anne Janshitz in Miss Johanne Janshitz. — Hvala za poset.

Vinska trgatav

So. Chicago, Ill. — Prihodnjo nedeljo 17. okt. bo v cerkveni dvorani takozvana vinska trgatav, katere čisti dobiček je namenjen za cerkev. Rojaki se vabijo k udeležbi.

Rojenice

Cleveland, O. — Pri družini Mr. in Mrs. Jakob Ahčin, 159 cesta vzhodno, so se oglasile vile rojenice in prinesle hčerko prvorojenko — Nadalje so rojenice obiskale družino Mr. in Mrs. Frank Modic na 67 cesti vzhodno in tudi pustile zalo hčerko. — Potem so obiskale še družino Mr. in Mrs. Vincent Zajca in jima tudi prinesle brhko pučko.

Clevelandski bolniki

Cleveland, O. — V Mt. Sina naj bolnišnico je bila odpeljana zaradi operacije Mrs. Hočevar s 53 ceste vzhodno. — V Glenville bolnišnico je bila odpeljana Mrs. Dorothy Jerman s Thames Ave. — V Wo-mans bolnišnico je pa bila odpeljana Mrs. Mary Sodja, ki je dva dni pozneje že podlegla težki bolezni.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

TARZAN IN LEOPARSKI LJUDJE

(122)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Toliko je pa le bil Walter previden pri svojem reševalnem delu, da se je domislil zvižaje. Naenkrat se je namreč sredi teka obrnil nazaj kot da je znamenje številni vojski, ki naj hitro vdere za njim skozi odprta vrata. Vedel je, da bo to silno delovalo na že tako prestrašene črne pritikavce.

Pri tem je tudi govoril: "Ne pustite nobenemu uiti in tudi ubijte ne nikogar, dokler oni ne poskusijo mene ubiti." Nato je nagovoril srmeče: "Dovolite mi odnesti belo deklico in nobenemu se ne bo skrivil niti las." Ne da bi čakal kakega dovoljenja, se je sklonil in pobral deklico, da jo odnese.

Prvi ki se je zdramil iz osuplosti je bil poglavar Rebege. Videl je, da je samo en mož; mogoče jih je bilo več, pa so bili le znanj, si je mislil, zato je brezskrbno dvignil svojo sulico, da jo zažene v Walterja in mu tako prepreči beg z belo deklico. Videl poglavarja, so tudi ostali storili enako.

Naenkrat so zagnali silen krik: "Ubij belega moža!" ki se je razlegal po naselju in odmeval skozi temno džunglo. Komaj se je bil poglavar pripravil k napadu in hotel zagnati sulico v Walterja, že je priletela druga skrivnostna pišca, ki je poglavarja Rebege predrila in se je ta zgrudil na tla.

CHCAŠKI SLOVENC USTANO- VILI 'PROSVETNI KROŽEK'

Namen krožka je, poživeti in dvigniti zanimanje med katoliškimi Slovenci.

Kakor je bilo poročano v posebnem vabilu in oklicu, da se bo vršil v ponedeljek dne 11. oktobra ustanovni sestanek za ustanovitev prosvetnega krožka, se je ta sestanek tudi vršil.

Nekako četr čez osem je otvoril sestanek domači preč. g. župnik Aleksander Urankar, kateri je v lepih zbranih besedah obrazložil pomen in namen sestanka. Povedal je navzočim, da zadnja leta po vseh mestih in župnijah ustanovljajo tudi takozvane študijske klube in krožke, v katerih obdelavajo in razmišljajo o vseh raznih mogočih gospodarskih, političnih, socialnih in drugih pereh vprašanjih, ki se tičejo našega vsakdanjega življenja. V klubih se ljudje vežbajo in izobražujejo ob zanimivih predavanjih, da znajo potem v javnosti nastopati, zagovarjati ali pa ugovarjati raznim pokretom in vprašanjem, ki se pojavljajo na svetu.

Priporočal je navzočim, da naj stvar vzamejo v pretres in potem odločijo, ali so zato, da se tak klub ustanovi ali ne.

G. J. Jerich je na to podal svoje mnenje in načrt, po katerem naj bi se ta prosvetni krožek organiziral. O tem je govoril:

"Velečastiti gospodje duhovniki — in predragi rojaki! Najprvo naj vas vse prav prisrčno pozdravim. Potem pa iskreno zahtevam, da ste se odzvali našemu vabilu na to nocojšnji sestanek.

Predragi! Pripravi sem, da se večina izmed vas vprašuje, češ, le kaj bo nam podel ta le nocojšnji sestanek, ki so ga v vabilu imenovali ustanovni sestanek za nekak prosvetni krožek.

Kaj je to? Kak pomen naj to ima? In čemu bi bil potreben ta krožek? Tako se bo še marsikdo vpraševal med nami. In prav bo, da bi se jih le mnogo tako vpraševalo, kajti le kadar se jih bo veliko tako vpraševalo, tedaj bo še le znamenje, da se bodo ljudje zanimali za to stvar.

Na svetu se pojavljajo sleherni dan nove razmere, ki nas vse obdajajo. So to gospodarske, politične in druge vrste razmere. Na porajajoče razmere na svetu gledajo ljudje na različne načine.

Ljudje, ki nimajo nobene vere, gledajo na razmere po svoje. Ljudje, ki so pripadniki raznih političnih prepričanij, gledajo in sprejemajo razmere po svoje. Ljudje vsake politične ali druge miselnosti pa se trudijo, da bi razmere tako uredili, ali predručili, da bi bile v korist njihovi miselnosti in načelom njihovega prepričanja. Tako vidimo, framazni, komunisti in socialisti neprestano delujejo na svetu, kjerkoli imajo kakor koli moč in upliva tako, da obračajo vode na svoje mline in to na škodo drugih. Iz tega sledi, da ni nič več kot le sveta dolžnost tudi nas katoličanov po vsem vesoljem svetu, da delujemo in skušamo ustvarjati take razmere, da bi v njih prišla do svoje veljave tudi naša katoliška miselnost in naša krščanska načela.

Pustimo vesoljni svet in se povrnimo v naše ožje domače razmere med nami ameriškimi Slovenci. Kako je med nami? Ali je v naših lastnih slovenskih vrstah tudi potreba, da delujemo nato, da bi se jačila med nami krščanska in katoliška načela? Odgovor na to imam vsaj jaz in upam, da še mnogi drugi, da je taka

potreba med nami zelo velika. Tudi med nami so na delu noč in dan nasprotni sile, ki so povzročile v naših vrstah že ogromno škodo. To vidi lahko vsak, ki hoče. Nasprotni sile delajo na tem, da naš narod pobrezverijo in velik del so ga že.

Nasprotni sile so organizirane. Delajo skupno.

Kako smo mi? Ne moremo tajiti, smo tudi organizirani — ampak kako? Prav tako še vedno, kakor smo bili pred leti. Vsaka naselbina hodi lastna pota. Skupnega — nekaj centralnega, ki naj bi vodilo prosvetno delovanje med nami, pa nimamo prav nič. Tako malo smo v tem oziru povezani, da si moramo kar posamez ugotavljati stališča v raznih slučajih in posledice so, ki so se že večkrat med nami pokazale, da so v enem kraju zavzemali taka stališča, drugje v drugem kraju pa zopet taka, proti skupnem sovražniku. Zgodilo se je že v preteklosti, da je n. pr. en katoliški časopis zavzemal proti neki stvari čisto svoje stališče, in zopet drugi čisto svoje in to kljub temu, da so bili interesi obeh listov enaki in da je bilo kako tako vprašanje, za katerega je šlo, prav tako nevarno enemu, kakor drugemu.

Ista nejasnost vlada pri naših društvi in celo v naših organizacijah. In zakaj to? Zato, ker doslej nismo še nikdar stoli skupaj v takih slučajih, da bi iste pretehtali skupno in si jih skupno ogledali od vseh strani, nato pa tudi skupno ugotovili, kako stališče je pravilno, da ga zavzememo katoličani.

Pri premišljevanju, kako priti okom tej zadevi, se je porodila v glavah nekaterih, da bi bilo dobro in koristno, da bi se od časa do časa zbirali na takih le sestankih, katere lahko imenujemo za 'prosvetne krožke' — "debatne klube ali krožke" — ali če hočete "prosvetne sestanke." Eno ali drugo. Ime že koncem konce ni tako važno, glavno je kaj in kako bi se ti krožki vodili in pa koliko dobrega bi storili. To je glavno.

Kako naj bi se ti prosvetni krožki vodili in prirejali?

Po moji zamisli bi bilo najbolj praktično tako le: Prosvetni krožek je treba organizirati. Treba je, da imamo prirejevalni odbor, vsaj treh mož, če ne več. Treba bo predsednika, tajnika in blagajnika. Ali pa morda še širši odbor.

Delovanje prosvetnega krožka naj bi bilo le v zimski sezoni, to bi bilo od 1. oktobra do k večjem 15. aprila vsako leto.

Predsednik naj bi predsedoval sestankom in vodil zborovanje kakor na vsakem drugem zborovanju. To je da pazi, da govorniki in debatorji govorijo po vrsti in redu, da vlada v dvorani red in mir, itd.

Tajnik naj bi vodil pa ko respodenco, kolikor bi jo že bilo v tem poslu pa obenem tudi zapisnik zborovanj.

Blagajnik pa naj pazi na premoženje, če ga bo kdaj kaj. Glasila tega gibanja naj bi bili vsi katoliški listi, ki bi hoteli sodelovati pri tem gibanju.

Sestanki naj bi se vršili vsaj po enkrat na mesec. Če pa moč, pa po dvakrat na mesec.

Na vsakem sestanku se določi predmet referatu, ki se naj poda potem na prihodnjem sestanku. Referat se mora spisati in pripraviti za tisk. Tako se objavijo potem z re-

feratom vred tudi vsi ugovori in zagovori referata in končno tudi, kako stališče v vsakem takem slučaju, oziroma v vsakem takem vprašanju je priporočljivo in potrebno, da ga katoličani zavzemamo in zagovarjamo.

Po takih debatih in potem po takih ugotovitvah, bo naša katoliška slovenska javnost prišla do čiste jasnosti, kakšna stališča so pravilna za nas vse, da jih zavzemamo.

Po mojem je to neobhodno potrebno, ker že vsa leta med nami katoliškimi Slovenci vlada prava mizerna nejasnost v premenljivih slučajih. Kako velika nejasnost je vladala in še vlada v naših vrstah, n. pr. da naši katoliški rojaki pristopajo v protiverške organizacije sami in tja zapisujejo tudi svoje otroke. Kaj se to pravi sodi lahko vsak sam, ki ima kaj razuma. — Koliko naših katoličanov podpira in naroča brezverske in protiverške časnike. Kaj to pomeni, menda ni treba na široko razlagati. Ni še dolgo tega, ko mi je neka katoliška žena pravila to le:

"Zadnji nedeljo sem bila na dveh sejah in ne veste kaj se mi je dogodilo? Najprvo sem bila na seji katoliškega društva, kjer so članice prinesle na površje vprašanje, če bi ne bilo dobro, da bi darovale nekaj za podporo Baragovega semenišča v Ljuljani, kjer vzgajajo slovenske duhovnike. Vse smo bile zato in smo med seboj tudi nekaj zbrale v ta namen. — Potem sem šla malo, pozneje pa še na eno drugo sejo društva, ki je pa pri nasprotni jednoti. Tam so pa zopet ravno po dvorani zbirali pa za španske lojaliste. Pa sem tudi tam vrgla pol dolarja v klobuk. Pozneje sem pa spoznala kaj sem storila. Na prvi seji sem dala zato, da bi duhovnike vzgojili, na drugi pa sem dala za one, ki jih v Španiji pobijajo."

Vidite tako je. Zakaj? Jasnost ni. Malokje poznajo prava jasna načela in zato ne vedo kako stališče naj zavzemajo. Pa prizigajo eno svečko hudiču, drugo pa sv. Mihaelu.

V taki nejasnosti so zbrali socialisti okrog 60 tisoč za jugoslovansko republiko, večina vse od katoliških rojakov. Zakaj, nihče ni pravočasno postavil pravega in jasnega stališča pred nas katoličane.

Imamo pa še nešteto drugih vprašanj, o katerih lahko na široko govorimo in razpravljamo. In če pri tem le nekaj jasnosti in pravih načel postavimo pred ljudstvo — veliko koristno in dobro delo bomo napravili s tem.

To, malo razloga in pojasnila, zakaj in iz kakega namena se je ta sestanek sklicalo skupaj.

1. Najprvo je treba določiti, če se navzoči s tem strinjamo.

2. Potem je treba izvoliti stalnega predsednika za te sestanke, za to letošnje sezono. Potem bomo določili dnevni red in vse drugo.

NOVE ČETE PROTI KITAJCEM

Novi oddelki japonskih čet, ki se s tovornimi avtomobili vozijo na bojišča v severni Kitajski.

3. Za danes imam jaz pripravljen poseben referat, ki ga bom imel in podal vam pozneje, ko se bo enkrat ta sestanek pravilno ustanovil. To kar sem dosedaj govoril je samo pojasnilo, kakor sem že omenil.

4. Povejte zdaj najprvo še vsi, ki želite svojo besedo, če se s tem strinjate in potem bomo šli z delom naprej.

Predno gremo naprej naj opozorim še na nekaj. Take le prosvetne ali debatne krožke imajo v premenljivih krajih Amerikanci, zlasti po kolegijah in višjih šolah. Vrše se prav vroče debate za in proti raznim vprašanjem. Vedno pa moramo imeti pred očmi, da so take debate in razprave ljudem v korist. Zato tudi ne smemo nikdar nebeden nikomur zameriti na takih sestankih, če kdo drugi ugovarja njegovemu mnenju. Najboljši dokaz in ugotovitve odločajo v takih slučajih.

Hvala vam za posluš in zdaj pa pojdimo naprej. Oglasite se drugi.

Po podanih pojasnilih se je začela živahna razprava. Navzoči so odobrvali načrt za ustanovitev takega krožka in v ta namen tudi glasovali na predlog g. Leona Mladiča, ki ga je podpirala g. Karolina Fichman.

G. Jerich predlaga na to za stalnega predsednika za to sezono preč. g. župnika Aleksandra Urankarja, za namestnika za imenom podpredsednik, pa g. Leona Mladiča. Za tajnika in blagajnika so soglasno izvolili g. J. Jeriča.

Nato si je zbornica osvojila za take sestanke tudi dnevni red, ki bo:

1. Predsednik odvarja vsakokratni sestanek z kratkim nagovorom.

2. Določen poročevalec, poda

svoj pregled in poročilo o določenem predmetu.

3. Javna razprava o poročilu in predmetu.

5. Slučajnosti.

5. Razhod.

Prirejanje takih prosvetnih sestankov se prepusti odboru. G. Leon Mladič je nato z lepimi besedami pozdravil ustanovitev tega prosvetnega krožka. Naševal je iz lastnihkušenj, da je res velika potreba, za ugotavljanje katoliškega stališča v raznih vprašanjih. Ljudem bo to nekrato vodilo, da se bodo vedeli v takih slučajih ravnati. To je potrebno prosvetno delo, ki bi ga morali že zdavnaj začeti.

G. Jerič je v svojem uvodnem pojasnilu omenil, da ima že za nocoj pripravljen referat — poročilo, ker pa se je čas zavlekel in bi potem razprava o predmetu zahtevala gotovo precej časa, bo bolje, da se poda ta referat na prihodnjem sestanku, kar se bo tudi storilo. Naslov temu referatu bo: "Kako delajo naši nasprotniki — kako mi — kaj bi mi smeli in kaj ne."

Dan za prihodnji sestanek bo določil odbor.

Ker je ustanovni zbor sprejel glavni načrt za ustanovitev tega prosvetnega krožka, je s tem sprejel tudi nasvet in priporočilo, da postanejo vsi katoliški listi, ki želijo pri tej stvari sodelovati glasila tega gibanja. Zato vsi naši listi, ki želijo pri tem gibanju sodelovati kot n. pr. "Amer. Slovenec", "Ameriška Domovina", "Glasilo KSKJ", "Ave Maria" in "Zarja" glasilo SZZ, so prošeni če hočejo, da ponatisnejo delno ali pa v celoti vse naše razprave, ki jih bo ta "Prosvetni krožek" objavljati. Sodelovanja od katoličanom naklonjenega tiska prosimo. Saj tu ne gre za nič drugega, kakor za ugotovitev čistih in jasnih načel v raznih vprašanjih in za bistrenje pojmov med nami. Zato vsak, ki ima kaj dobre volje je iskreno vabljen k sodelovanju.

Posebej in pisмено se ne bomo obračali na nikogar. Vsak, ki želi naj upošteva to skupno javno objavo, s katero vabimo vse k sodelovanju.

Razširjati katoliški tisk je

SOUTHCHICAŽANI SE ŠE VEDNO NE PODAJO

Zadnje dni smo prejeli nadaljne ustanovnike in naročnike za novi list — mesečnik. So to naši zavedni somišljeniki in prijatelji katoliškega tiska. Naselbina, ki ima take zavedne ljudi za služi vse priznanje in pohvalo. Ti so:

Radi pomanjkanja prostora v listu bomo navedli samo imena in svote.

Iz South Chicago so se nadalje prijavili:	
MRS. ROSE ZIHERLE	\$5.00
MRS. ANA STONE	2.00
MR. ANDREW PORENTA	2.00
MR. VINCENC HVALA	2.00
MR. LAWRENC PODLIPEC	2.00
MR. FRANK CHERNE	2.00
MR. MARTIN ZLOGAR	2.00
MR. MARTIN SLABODNIK	2.00
MR. JOSEPH HRASTAR	2.00
MRS. FRANCES KOMPARE	2.00
MRS. JOHANA FRANKO	2.00
MR. JOHN SALOKAR	2.00
MR. JOHN LUSTIG	2.00
MRS. MARY VIDIC	2.00

Iz drugih raznih naselbin so se prijavili:	
MR. LEO JURJOVEC, Chicago, Ill.	\$5.00
MR. FRANK KOZINA, Waukegan, Ill.	5.00
MR. FRANK IVANČIČ, Cleveland, O.	5.00
MR. MATHIAS KLUČEVSEK, Johnstown, Pa.	5.00
MRS. MARY AHLIN, Petersburg, Ohio	2.00
MR. ANDREW POMEČ, Johnstown, Pa.	2.00
MR. in MRS. FRANK ULČAR, Gilbert, Minn.	5.00
MR. in MRS. MARTIN SMITH, Homer City, Pa.	5.00
MR. ANDREW KOŠIR, Waukegan, Ill.	3.00
MRS. MARY ŠVIGEL, Mineral Point, Pa.	2.00
NEIMENOVANA, Renton, Wash.	5.00
MR. JOHN JAMNIK, Imperial, Pa.	3.00
DRUŽBA SV. MOHORJA, Chicago, Ill.	2.00
MRS. APOLONIA GUZIL, Cuddy, Pa.	5.00
MRS. MARY USENIČNIK, Morgan, Pa.	5.00
MR. MARTIN PANČAR, Presto, Pa.	2.00
MR. ANTON OKOLISH, Barberton, Ohio	2.00
MRS. LOUISE VONČINA, Monroe, Mich.	2.00
MR. LOUIS GERCHAR, Cleveland, Ohio	5.00
NEIMENOVANA, Forest City, Pa.	2.00
DR. SV. DRUŽINE, št. 11 DSD., Pittsburgh, Pa.	5.00
MR. JOHN ŠTAJER, Chicago, Ill.	2.00
DR. SV. FRANČIŠKA, št. 29 KSKJ., Joliet, Ill.	3.00
MRS. FRANČIŠKA NEMGAR, Eveleth, Minn.	5.00
MRS. MARY TOMAS, Johnstown, Pa.	2.00

Toliko za danes. Jutri pa bodo zagrmeli težki topovi iz treh drugih slovenskih naselbin. Pazite na jutrišnje številko!

Vsem, ki se za to akcijo zanimajo pa priporočam, da se priglasijo čimpreje mogoče. Zanimanje se je zdaj razgibalo za to akcijo. Vsak zaveden katoliški Slovenec bi moral biti zraven. Nihče naj ne stoji ob strani, ko drugi pogumno pristopajo v te junaske vrste, katerih namen je ojačiti in povečati tiskovno fronto katoliških Slovencev v Ameriki.

Ponovno zapišemo: KDOR HITRO POMAGA — DVAKRAT POMAGA!

Kdor v vojski, ko je potreba največja drži križem roke, ta ne pomaga svojim — ampak nasprotno. Zato na noge slovenski katoliški tabor v vsaki slovenski naselbini po Ameriki!

NAZNANILO

preselitve na novi naslov objavlja:

DR. JOSEPH E. URSICH

SLOVENSKI ZDRAVNIK in KIRURG

ki je doslej ordiniral na 2000 W. Cermak Road, in se je preselil in ordinira zdaj na naslovu

1901 W. Cermak Rd.

Chicago

Njegove uradne ure bodo: Od 1 do 3 ure popoldne in od 7 do 8 ure zvečer izvenzmi ob sredah.

Rezidenčni telefon: La Grange 3966

— Po dnevi na razpolago celi dan v uradu. —
Uradni telefon: CANAL 4918

Jacob Gerend Furniture Co.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.

Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgodo, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

V ljubeči spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

ljubljene soproge in matere, predrage hčerke in nepozabne sestre,

Rose Marentec,

katera je po težki in mučni bolezni zapustila to solzno dolino dne 2. oktobra 1936.

Leto dni je že minilo,
Kar krije zemlja ti telo,
Polni upanja, da duša
Priselila se je v nebo.

Težka nam je ločitev bila,
Nepozaben nam je tvoj spomin,
Snidenje tem veselejšo:
Bode nad zvezdami.

Zatujoci ostali:

JOHN MARENTEC, soprog; IRENA in ROBERT, otroci; JOHN in MAGGIE LUKAS, stari; JOHN in WILLIE, brata; FRANCES, omožena Sumers, MARGARET, omožena Stefanic; SOPHIE in MARIE, sestre.

Willard, Wis., 8. oktobra 1937.

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

"Upam da bodeta svojo dolžnost vestno izpolnila!" se je kruto smejal Chauvelin. "Dobiti jih mora toliko, da mu bo za vselej minulo veselje, goljufati zastopnike francoske republikanske vlade. — Ubiti ga ni treba!" je pridjal suho.

"Razumemo!" sta rekla vojaka. Ko bo stavec dobil svoj delež," se je obrnil k Desgasu, "naj poščeta njegov voz. Koj se vrnemo v Calais. Žid in ženska tamle naj se tolažita, kakor hočeta in moreta. Nocoj nimamo časa, da bi se pečali z njima. Lov še ni končan in dela bo še polnih rok! Tale dva sta nas že preveč dolgo mudila. Uiti nam ne moreta, jutri pa pošljimo koga po njiju."

Vkljub neuspehom Chauvelin še vedno ni izgubil vsega upanja. Dobrih trideset mož je pognalo na lov za "Dušico", bogata nagrada bo še razvnela njihovo podjetnost. Ni bilo verjetno, da bi jim še tudi topot ušel.

Pa Chauvelin že daleč ni bil več tako samozavesten pred kakor pred urami. Že vdrugič nocoj se mu je navihani Anglež izmuznil —. Vse je tako lepo zasnoval, past je bila nastavljena, že je stopil vanjo, nič hudega slutec, njegov nasprotnik, — pa tista lesena, nezmiselna pokorščina njegovih ljudi in posebej še tale nepoklicana ženska, ti so mu vse pokvarili.

Chauvelin si je grizel ustnice v onemogli jezi in klel, klel vojake, klel Margareto in najbolj klel dolgega, nadležnega Angleža —.

Obupno kričanje in javkanje nesrečnega Žida je bila sladka tolažba njegovemu po maščevanju koprnečemu srcu. Kruto se je smejal. Dobro mu je delo, da še vsaj eden človek to noč tudi trpi.

Še enkrat preden je odšel, se je obrnil proti kraju, ki je bil priča njegove nocojsne smole, največje smole, ki se je kedaj prišla člana revolucionarnega odbora.

Naslonjena na skalo je ležala Margareta blizu kože, bleda v mesečnem svitu, nezavestna, se je zdela. Nekaj korakov vstran sta opravljala vojaka svoj posel nad ubogim Židom. Njegovo vpitje bi bilo mrtve zbudilo iz grobov.

"Dovolj je dobil!" je zaklical Chauvelin, ko je kričanje pojenjevalo in se je zdela, da Žid izgublja zavest. "Ubiti ga ni treba!"

Pokorno sta vojaka odnehala in si pripasala pasove.

"Pustita ga in poščeta njegov voz! Pridem za vama."

Stopil je k Margareti. Ni bila več nezavestna. Vzdrnilo jo je menda Židovo kričanje. Začudena, plašna je gledala krog sebe, kot bi ne vedela prav, kje da je. Pomilovalno so ji obvisle oči na ubogem Židu.

Zapazila je Chauvelna in streslo jo je. Zloben smehlaj je krožil na njegovih tenkih ustih, sklonil se je, vzela njeno ledeno mrzlo roko, jo poljubil in dejal zbadljivo:

"Zal mi je, lepa gospa, pa zapustiti vas moram za nekaj časa. Okolščine me silijo k temu, ki so močnejše nego jaz. Pa ne zapuščam vas brez pomoči. Naš prijatelj Benjamin tamle vam bo delal družičino. Trenutno je še sicer v nekoliko slabem

razpoloženju, pa ni dvoma, opomogel si bo in storil bo svojo dolžnost kot zaščitnik take plemenite dame. Jutri na vse zgodaj pošljem po vas. Do tedaj pa se dobro imejte!"

Margareta je obrnila glavo v stran. Preslaba je bila, preveč nesrečna, da bi bila rekla le besedo. Srce ji je polnil neznan strah. Kje je Percy? Kaj je z Armandom?

Odkar je zadonel veseli "God save the King" drznega pevca, od tistikrat ni vedela več, kaj se je zgodilo. In ko je čula, da Chauvelin odhaja, ji je šinila v glavo strašna, grozna misel, da je vse pri kraju, da sta Percy in Armand izgubljeni —.

"Na svidenje, lepa gospa!" je nadaljeval Chauvelin. "Upam da se kmalu vidiva v Londonu! Ali smem priti na vrtno veselico waleškega princa? Ne —? No, pa na svidenje vkljub temu! Prosim izročite moje pozdrave gospodu Percyju Blake-ney!"

Poklonil se je, ji poljubil roko, še enkrat jo je ošinil s svojim zlobnim pogledom in odšel za vojakoma, za njim pa Desgas.

XXX.

BEG.

Tihota jesenske noči je ležala na obrežju.

Margareta je poslušala, kako so se oddaljevali koraki in nazadnje zamrli v temi. Čez nekaj časa je čula iz daljave ropot voza. Tudi ropot je zamrl v gluhi noči in nato je bilo vse tiho.

Njeni sovražniki so odšli —.

Lahna omotica se je lotevala. Kako dolgo je ležala ob skali, tega ni vedela. Dremavo je zrla v blede mesečino, spodaj na obal je pljusalo morje ob skale.

In Percy —?

Ali ga je dobil Chauvelin v pest, ali leži sedajle zvezan v vozu in hudobni, brezsrčni Chauvelin sedi poleg njega, njegov najhujši, neizprosni sovražnik, ga zbada in zasmehuje, kakor zna le on —?

In kje je Armand, njen brat —?

Ali ne leži njegovo mrtvo truplo kje tamle v koči in njegova kri kriči proti nebu, da ga je umorila ona, njegova sestra?

Telesna utrujenost in duševna bolesta sta jo tako zelo prevzela, da si je želela le še samo eno — ležala bi tukaj v mirni nočni tihoti, v sanjavi mesečini, šumenje valov bi jo uspavalo, — obležala, zaspala bi za večno.

Umreti, umreti —! Kaka sreča, kaka tolažba bi bila za njo, če bi sedajle umrla. Saj ni imela več nikogar, ki bi zanj živela, saj ni imela ničesar več, kar bi jo vezalo na svet —. Izgubila je najdražje —. Čemu bi še živela —?

In rahlo, rahlo, na neslišnih perutih je prihajalo k njej —. Ali ni bil to večni, smrtni spanec —?

Oči so se ji zaprle. Šumeče morje se je oddaljevalo, polagoma je čisto utihnilo —. Ni več čutila utrujenosti, ni več čutila trde skale, ne več hladne noči —.

Da, to je bila smrt, sladka, zaželjena rešiteljica —.

(Dalje prihodnjič)

"KINO ALI GLEDALIŠČE?"

V nemškem Duisburgu so po ljudskih šolah vprašali 2.900 13 do 14 letnih otrok, naj odgovorijo na to vprašanje. Sole so dobile te-le odgovore: 1500 otrok je izjavilo, da imajo rajši kino, 1200 pa jih je bilo za gledališče. Na vprašanje "Opera ali igra?" — je bilo 2000 otrok za igre, a 276 za opero. Za resne drame se je zavzelo 945 otrok, za zabavne igre 1366. Slednjič naj bi otroci še povedali, kakšno čtivo bi si izbrali, če bi mogli sami dolo-

čati. Največ jih je bilo za junaške povesti, in sicer 891 dečkov in 630 deklic. Za pravljice je glasovalo 35 dečkov in 318 deklic; za fantovske prigode 172 dečkov in 35 deklic; za legende 30 dečkov in 132 deklic, a za povesti iz velemest se sploh niso zanimali.

List "Am. Slovenec" je lastnina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenca," podpira katoliške Slovence v Ameriki.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

Vidim, da prav povsod sledi prireditve za prireditvijo. Vsak cigan "priredi" nekaj. Naj, če hoče, saj smo svobodni. Ampak pred prireditvijo vsak pritiska kljuko pri vseh biznezmenih, ne morda s klobukom v roki, nastopa, kakor "brezposeln" v starem kraju, češ, ako ne daste, bomo pa sami vzeli! V kakšne žepe gre, nihče ne vpraša. Naravno, da so se marsikje že zganili biznezmeni in se posvetovali, kako se iznebiti teh — prirediteljev. Zadnji čas je, saj bodo kmalu ti biznezmeni — nagli. Ta beračija je že od sile.

Komunistični "Naprej" v Pittsburghu je hud nad A. S., ker je ta svaril katoliško delavstvo, naj bo oprežno, ako mu piskajo komunisti na uho, naj se jim pridruži v borbi zoper kapitalizem. Unija in organizacija je potrebna tudi katoliškemu delavstvu, in če bi komunizem ostal le pri organizaciji, bi se dalo govoriti o kakšni skupni platformi. Mačka pa ne more pustiti mišiti. Komunist bo takoj, ko ima katoličana, skušal izbiti iz katoličana tudi — vero, saj niste naivni vi, ali nismo slepi mi. Ako se katoličan brani komunizma, s tem nikakor ne podpira kapitalizma, kakor trdi "Naprej" in lajna to tudi o katoliški cerkvi, ki svarj pred komunizmom. Unija je eno, naziranje o svetu in življenju je pa drugo, unija je tudi za katoliško delavstvo, ako je najmanj nevtralna pri naziranju, komunistična unija pa je za katoliškega delavca smrt, in kakor kažejo razmere, smrt za delavstvo sploh, in naj naši ameriški komunisti, ki se dobro počutijo v hudo kapitalistični Ameriki, še tako hvalijo delavski "raj" v Rusiji. Saj ne grejo tja, in niti dan bi tam ne ostali. Komunisti, bodite v naziranju o svetu nevtralni, potem bi bil kak razgovor mogoč, kakor se je o tem govo-

rilo na Francoskem, ampak narave ne boste izpremenili, in takoj boste prišli s — kolum, ko stavi ta pogoj nevtralnosti katoličan, kakor se je pokazalo tudi na Francoskem. Sladak obraz, zadri pa bodalo!

"Da je le zmagala Jugoslovanska — Jugoslavija", smo peli, ko je bilo nekaj zarje, pa je ta vsaj za Koroško takoj zatonila. Kakšna je bila za druge, ki so prišli pod Jugoslavijo? Dostj preprirov in homatij prav do danes, pravega bratstva res malo. Posebnj Hrvatje in Srbi, dasi najbližji v jeziku in bivališčih, so se gledali ko pes in mačka Ali pride do sporazuma? Srbski opozicijonanci in Hrvatje so sedlj skupaj in menda je prišlo do sporazuma. To bi bila nova zarja. Želetj bi bilo, ampak opozicija je edina navadno le, dokler je v opoziciji, ko se vsede za vladno mizo, nastane zopet prepri radi — skleda. Za zdaj bi morali peti: "Da bi le zmagala Jugoslovanska..."

Novi vrhovni sodnik Black je obtožen alj obdolžen zvez s kukluskklanci. Tako je pisal Ray Sprigle. Tik njegove hiše je vzplamtel velik križ, kakor delajo ti klanski junaki, in na deski je bil napis "Kastigate the Kallous Kalluminator Ray Sprigle". Vrlo sumljivo. Ako Black ni klan, čemu poziv na osvetlo. Ognjeni križ bi pričal, da je, in to se hoče z grožnjo zakriti.

Šole in — šolarji. Krasne šole imamo, skoroda same palače. Tudi le za enega samega otroka imamo šole. Šola se je pričela. Pa je samole v New Yorku prišlo do 7.000 otrok manj. Niso mrtvi ti otroci, jih sploh ni, ne eksistirajo. Statistika pokazuje, kdaj postanemo narod starčkov. Laže ta statistika. Prej bomo postali, prej kakor kaže ta statistika. Šole, pa nič otrok za te šole. Think this over.

Samo enkrat bo morda bral tvoj sin ali hči, kar uči brezverstvo o svobodni ljubezni itd. in strup bo učinkoval po svoje.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Amer. Slovenca" in vsem rojakom Slovencev na Biwabiku, Minnesota in tamošnji okolici sporočamo, da je sprejela zastopništvo za list "Amerikanski Slovenec" naša poznana rojakinja Mrs. Mary Delak, na Biwabiku, Minn. katera je s tem pooblaščenca, da sprejema naročnino za naš list, oglase, za knjige naše knjigarne in vse kar v zvezi z našim podjetjem. — Vsem rojakom jo prav toplo priporočamo, da ji gredo pri agitaciji na roko in ji pomagajo širiti dober katoliški tisk.

Uprava "Amer. Slovenca".

DORA'S
KNITTING SHOPPE
ima na razstavi novo vrsto
"Grade A-1" pavolo
"C W" pavolo
popolno 4 unče predeno
59 CENTOV.
tudi
popolno zalogo širom dežele
oglašanih
NOGAVIC IN PERILA ZA
ŽENSKO
623 Main Street
(nad American Store)
FOREST CITY, PA.

ČITAJTE TA dokaz za varčevanje s plinsko kurjavo!

6129 Honore Street — Kurjava z vročim zrakom
**KURJENA AVTOMATIČNO S PLINOM
ZA SAMO \$96.28* NA LETO**

★ To je eden tisočih domov v Chicagu, ki so dokazali udobnost, pripravnost, snaznost in varčevanje plinske kurjave. Samo primerjajte stroške za kurjavo v zadnjih treh letih z vašimi lastnimi — in pomnite, plinska kurjava je edina popolna avtomatična kurjava!

1934-35 (mila zima) . . . \$ 98.88
1935-36 (skrajni mraz) . . . 100.46
1936-37 (normalna zima) . . . 89.51

Z drugimi besedami, povprečni letni stroški za kurjenje te lesene hiše s plinom so bili samo \$96.28! Odločite se zdaj, da si boste pridobili popolno svobodo od skrbi za "furnace", kar vam bo omogočeno z varčevanjem vred s plinsko kurjavo.

Naj vam pokažemo, kako lahko je instalirati plinsko kurjavo v VAŠEM domu

*Povprečni letni stroški za 1935-36-37

Plinska kurjava je edina popolna avtomatična kurjava!

MODERN COOKERY . . . CONSTANT HOT WATER . . . SILENT REFRIGERATION . . . GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 4-6000

Zdaj stane manj kakor kdaj koli prej, da si preskrbite Avtomatično gretje vode s plinom

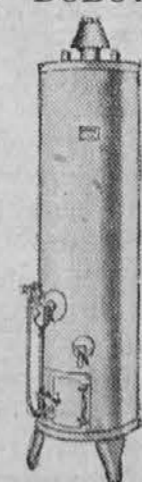
★ Gorka voda vedno na pipi v kuhinji, kopalnici, pralnici — to je, kar stori za vas avtomatično gretje vode s plinom v vašem domu. In novi nizki stroški za avtomatične peči za gretje vode omogočijo zdaj, da si lahko vsaka hiša preskrbi in se veseli te brezskrbne avtomatične postrežbe — in da jo dobi in se je veseli takoj.

PRODAJA ZA OMEJENO DOBO!

Podvizajte se zdaj in varčujte!

Avtomatične peči za gretje vode
NIČ VEČ v gotovini .
KOT \$49.95 dostavljeno

Da se vam omogoči uporabiti priliko novih nizkih stroškov avtomatične plinske postrežbe za gretje vode, vam nudimo to moderno popolnoma opremljeno avtomatično 20 galonsko plinsko vodno peč za samo \$49.95 (stroški za instalacijo niso vključeni).
POGOJI: 10% NAPLAČILA celih 30 mesecev za plačevanje preostanka z vašim plinskim računom. Da se krijejo obresti in drugi stroški, se za peči, prodane na obroke, računa nekoliko višja cena.

**PUBLIC SERVICE COMPANY
OF NORTHERN ILLINOIS**

POZOR!

Na svetu so nastale zopet zelo napete razmere. Ali vi sledite tem razmeram? Zgleda, da bo vsak čas lahko nastala splošna svetovna vojna. Naš list "AM. SLOVENEK" prinaša o vseh svetovnih dogodkih točna in zanesljiva poročila.

Poleg teh vse vrste poučne članke in razne razprave. Posebno zanimiv je v listu roman. Iz domovine in iz slovenskih naselbin po Ameriki prinaša vse razne dogodke in novice. Veliko važnih dogodkov gre mimo vas, če ne čitate dnevno našega lista. Jesenski in zimski večeri so tukaj. Naročite si list "Amer. Slovenec" in krajšajte si z čitanjem istega dolgočasne zimske večere. List stane na leto \$5.00, za Chicago in inozemstvo \$6.00 in za pol leta \$2.50, za Chicago in inozemstvo \$3.00. Naročnino pošljite na: UPRAVO "AMER. SLOVENC", 1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois.